

PAKUTUVĖNAI

SUSITAIKINIMO SODYBA

1995 m. Kretingos Pranciškoniškojo jaunimo tarnyba ir broliai pranciškonai ieškojo galimybių suteikti žmonėms vietą pabūti vienuoje, per bendrą darbą, maldą ir poilsį atstatyti santykius su savimi, Dievu ir aplinkiniais. Pakutuvėnų bažnyčia, esanti 30 km. nuo Kretingos, idealiai tiko šiai idėjai. Kretingos Pranciškoniškojo jaunimo tarnyba išsinuomojo 50 ha žemės aplinkui Šv. Antano Paduviečio bažnyčią ir Pakutuvėnuose ėmė kurtis „Susitaikinimo sodyba“.

1991 metų birželio 14 dieną (per šv. Antano atlaidus) mes, pirmieji brolių pranciškonų naujokai, atvykome į Pakutuvėnus, rekolekcijoms. Tėvas Matas OFM mums parašė eremitų regulą pagal dykumų tėvų patirtį (valgyti tik vieną kartą per dieną ir tik duonos, kurią reikia patiems susielgetauti po du einant per kaimą). Tos dešimt dienų buvo pirmasis susitikimas su pranciškonišku gyvenimu. Mes tikėjome, kad ateityje čia bus susikaupimo ir maldos vieta broliams naujokams. Meldėmės, o po to atsivertę skaitėme šv. Raštą, kuriame radome patvirtinančius žodžius, kad eitume ir statytume. [...] Nė vienas iš mūsų nebuvo dirbęs nieko panašaus, bet perskaitėme, kad šv. Pranciškus statė iš mėšlo ir molio, sienas pindamas iš žabų vytelių. Tai ir mes nutarėme pirmą namuką pasistatyti molinį. Nežinojome nuo ko pradėti, tačiau mus nuolat lydėjo Viešpaties palaima – atvyko inžinieriai iš Aleksandravo kaimo, kurie patarė su moliu maišyti ne mėšlą, o pjuvenas. Tai buvo žymiai efektingesnė rišamoji priemonė. Traktoriais mums ėmė vežti molį. Aš pasiuvau odines kojines moliui minkyti. Dviese su broliu Faustu padarėme pamatus, išpynėme molinuko sienas. Tai buvo labai įdomus darbas, kadangi vasarą nuolat atvykdavo vienas kitas žmogelis, kurie mums padėdavo. [...] Šio namuko paskirtis – vieno brolio eremito (atsiskyrėlio) namas, kuriame jis metus galėjo gyventi. Ir ateityje, manėme, kad tokių namukų turi būti žymiai daugiau. Bet Viešpaties plane buvo kitaip – Pakutuvėnų vieta tapo visų. 1993 metais niekaip negalėjome rasti vietos jaunimo stovyklai-rekolekcijoms prieš žygį į Žemaičių Kalvariją. Bandėme Šventojoje, kitose vietose, bet nieko neišėjo,

tarsi Viešpats būtų sakęs: „Jums visi keliai į kitas vietas uždaryti – darykite stovyklą Pakutuvėnuose“. Taip atsirado pirmoji Pakutuvėnų stovykla (Pauliaus Vaineikio OFM interviu, 1997).

Vasaromis Pakutuvėnuose pradėtos rengti įvairios stovyklos. Kretingos Pranciškoniškojo jaunimo tarnyba jau daugybę metų organizuoja stovyklas šeimoms, jaunimui, šlovintojams, Pranciškaus draugams. Į šias stovyklas susirenka šimtai dalyvių iš visos Lietuvos. Nuo 1995 metų organizuojamos šeimų stovyklos buvo pirmasis tokio pobūdžio bandymas Lietuvoje ir turėjo didelę įtaką Lietuvos šeimų dvasiniam prabudimui.

2007 m. Pakutuvėnų infrastruktūrai vystyti, bendruomenės bei stovyklų reikalams palaikyti įkurta VšĮ „Susitaikinimo sodyba“, kurią įsteigė brolių pranciškonų vienuolynas, Plungės savivaldybė ir Kretingos Pranciškoniškojo jaunimo tarnyba.

Pakutuvėnų „Susitaikinimo Sodybos“ bendruomenę sudaro trys broliai pranciškonai, dvi Švč. Nekaltosios Mergelės Marijos tarnaitės seserys, 5-6 žmonės, sveikstantys iš įvairių priklausomybių, bei keletas darbuotojų. Visi vadovaujasi tradicine vienuolynuose įprasta dienotvarka, vadinama regula, pritaikyta Pakutuvėnų misijai. Daug dėmesio skiriama maldai: kasdien ryte, per pietus ir vakare (po rožinio) kalbamos Dievo tautos Liturginės valandos. Visi dalyvauja kasdienėse šv. Mišiose. Nuo pusryčių iki pietų, o taip pat pasibaigus pietų pertraukai, iki vakarienės vyksta įvairiapusė terapinė veikla, įskaitant aktyvaus darbo terapiją. „Susitaikinimo sodyba“ – tai sveikstančių nuo įvairių priklausomybių žmonių bendruomenė, kurioje stengiamasi gyventi krikščioniškais principais paremtą bendruomeninį gyvenimą. Pakūtos perspektyva – sveikstančių priklausomų žmonių bendruomenė ir evangelizacinės misijos.

Pagal www.kpjt.lt ir www.polia.info

KRYŽIŲ KALNAS

Rašytiniuose šaltiniuose Kryžių kalnas pirmąkart paminėtas XIX a. viduryje: „Vienas iš Jurgaičių gyventojų 1847 m. sunkiai sirgdamas Dievui pažadėjo, kad, jei nuo ligos gyvas liks, tai ant to kalno pastatys kryžių. Atsitiko taip, kad anas pagijo kryžių ten statydamas. Kaip tik tai toji žinia žmonių tarpe pasiplėtė, tai per tris metus iš tolimesnių kaimų taip daug kryžių čia privežė ir pastatė, kad jų skaitlingumą dabar matome“. Vėlesniuose pasakojimuose apie Kryžių kalną sakoma, kad kryžiai imti statyti ant piliakalnyje palaidotų 1831 ir 1863 m. sukilimų dalyvių kapų. Ši kryžių statymo versija ypač skleistą okupacijos dešimtmečiais, stengiantis sumenkinti Kryžių kalno religinę reikšmę ir paversti jį liaudies pasipriešinimo išnaudotojams paminklu. Kryžiai statyti dėkojant Dievui už sugrąžintą sveikatą arba prašant sveikatos. XX a. pradžios lietuvių spaudoje remiantis surinktais senų žmonių pasakojimais rašyta apie vadinamuosius apžadų kryžius, minėti ligoniai, einantys pasimelsti į šį kalną, keliais